

[Poul Dam.]

en lovgivning, som folketinget foretager. Der er tale om bemyndigelser til ministre, som de udøver under folketingets kontrol. Der er tale om en større folketingsindflydelse på Nationalbanken.

Der er tale om, at en lang række økonomiske beslutninger skal lægges ind i rammer, hvor folketinget, pressen, offentligheden har kontrol over tingene; og det er jo en kontrol, som er effektiv i den forstand, at den foregår i åbenhed. Den foregår under den fulde diskussion i form af en debat, hvor alt kan lægges bart, hvor intet kan blive strammende, fordi den offentlige kritik nødvendigvis vil ramme ethvert forsøg på at lægge tingene i bånd. Det er noget ganske andet end den traditionelle stat. Vi tror, at den demokratiske stats stadige udvikling kan skabe en stadig større folkelig frihed, en stadig større frihed for de enkelte afgørelser, uden at det har noget som helst at gøre med det, man traditionelt ser som bureaukratiets og autoritetens skræmmebillede.

Når vi f. eks. i flere af bemærkningssættene har brugt ordene en smidig administration, så er det ikke mundsvejr eller noget af det, som jeg forstod en kort overgang havde besnæret hr. Knud Østergaard, inden han kom ind til den bitre kerne i vore nødder — nødder, som nogle ikke synes at have bidt helt igennem, men det er noget helt andet. Det er ikke mundsvejr. Vi tror virkelig, at det kan lade sig gøre at opbygge administrationsapparater, hvor friheden, dispositionsfriheden, hvor smidigheden, hvor åbenheden er langt større, end vi har haft det hidtil, og at dette ganske afgjort er en forudsætning for, at den demokratiske islæt i hele vores økonomiske politik kan blive stærkere. Det er noget andet end det, man fra de borgerlige partiers side opstiller som det socialistiske skræmmebillede, og jeg skal svagt hviske — for så vidt højtaleranlægget gør det til hvisken — til de borgerlige partier: i længden tror befolkningen ikke på dette socialistiske skræmmebillede. Man ved meget vel, at det er noget andet, det drejer sig om.

Hr. Sigsgaard og fru Hanne Reintoft var ikke særlig tilfredse. Hr. Sigsgaard talte om, at det, vi ville, var at lappe på det bestående samfund. Nej, det er det såmænd ikke.

Vi ønsker et andet samfund, men vi regner med, at det andet samfund må udspringe af det, vi har, at vi kun kan komme til et andet og bedre samfund ved at ændre på det, vi har, og ved at få befolkningens flertal med til disse ændringer. Det er ikke lapperier, men det er måske i begyndelsen forholdsvis beskedne drejninger, beskedne ændringer af det bestående samfund. Vi tror, at befolkningen er mere interesseret i det, og vi tror også, at de i det lange løb får mere ud af det end af hr. Sigsgaards jagen efter den krukke guld, der ifølge gamle sagn er nedgravet ved foden af regnbuen. Der er meget langt hen, og der er ikke så forfærdelig meget guld i den i virkeligheden, ikke noget man kan få fat i.

Hr. Sigsgaard mente, at vi burde have stillet nogle meget bastante principforslag, da de jo ikke blev gennemført alligevel. Det tror jeg slet ikke er rigtigt. Vi har ønsket at stille nogle forslag, som alle kan gennemføres nu, som alle kan medføre, ikke en fortsættelse af det bestående samfund, men en ændring af det bestående samfund i en bedre retning. Det kan gennemføres. Ingen har nogen undskyldning i at sige, at dette er uigennemførligt. Dette kan gøres. At det ikke bliver gjort, er altså flertallets ansvar.

En af de borgerlige ordførere sagde, at da dette ikke kunne gennemføres alligevel, var der ikke grund til at tale mere om det. Det er et andet synspunkt, som jeg heller ikke rigtig kan acceptere. Jeg ville bare lige nævne det, fordi det forekommer mig at være en betænkelig form for offentlig debat, at man kun vil diskutere det, der alligevel skal gennemføres. Jeg troede for resten, at det, der skulle gennemføres, overhovedet ikke blev diskuteret. Debatten må da også dreje sig om det, der skal gennemføres engang i fremtiden.

Det er efter min mening ikke tilstrækkeligt indgået i debatten, at denne lange række forslag fra forslagsstillernes side er set som en helhed. Det er i formen meget forskellige områder, der er tale om, men der er et helhedssyn bag, som jeg skal prøve at skitsere ganske kort.

Det er vort ønske med disse forslag at yde bidrag til bekæmpelse af inflationen, ikke, som økonomiministeren sagde, til at bekæmpe inflationens symptomer, men selve inflationen. Vi har ment, at dette blev